

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2017

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՄԱՏ 7

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: **Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:**

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *փ*.

- 1) տար-ողել, թար-, ճամ-ա, թա-ք
- 2) գամ-ռ, ար-շիռ, հարածու-, թրմ-ալ
- 3) խա-շիկ, կո-վել, ամ-շող, խա-անել
- 4) շամ-ուր, ալեծու-, դա-նեպսակ, ոսկեծո-

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *խ*.

- 1) օվկ-նոս, փաս-ն, Կիլիկ-, Չաքար-
- 2) խավ-ր, Երմոն-, Եղ-գար, Բուն-թ
- 3) միմ-յն, հր-կան, կր-, Բեն-մին
- 4) Անդր-ս, Երեմ-, քիմ-, ակադեմ-

3 Ծարբերից քանիստ՞ում ուղղագրական սխալ կա.

- դափնեվարդ, հափշտապ, հափշտակել, ժայռակոփ
- ծոպավոր, խոփան, մոմռալ, սեպուռի
- շամբուտ, դարբին, մինչև, սրտատրոփ
- ճամպրուկ, ըմբշամարտ, սփրտնել, դափնի

- 1) երկուսում
- 2) մեկում
- 3) երեքում
- 4) բոլորում

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի վերջին վանկը *չի* շեշտվում.

- 1) միթե, իններորդ, զբոսայգի, ծաղկափթիթ
- 2) թրղմփ, կատու, վագր, բաց անել
- 3) մանր, արծաթագույն, գրադարան, Լոռի
- 4) որերորդ, միմիայն, ցույց տալ, կարծր

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) վարագուրել, քողարկել, թաքցնել, սքողել
- 2) արգելել, շանթարգել, խոչընդոտել, կաշկանդել
- 3) դեռափթիթ, մատղաշ, մանկամիտ, պատանի
- 4) անիմաստ, անմիտ, անկաշկանդ, անհեթեթ

6 Ո՞ր շարքի *ոչ* բոլոր բառազույգերն են կազմված հականիշներից:

- 1) նահանջել-ընկրկել, լռակյաց-շաղակրատ, նենգ-ազնիվ
- 2) հետամտել-խուսափել, սեղմ-ծավալում, ձեռնտու-անշահավետ
- 3) երկնասլաց-գետնամած, ժուժկալ-անզուսպ, լայնախոհ-մեղմիտ
- 4) գժմնել-ժպտալ, մարդատյաց-մարդասեր, մարմնեղ-վտիտ

7

Ո՞ր տարբերակում է համանուն բառերից մեկը սխալ բացատրված:

- 1) *տալ* – հանձնել, *տալ* – ամուսնու քույրը
- 2) *աներ* – ամուսնու եղբայրը, *աներ* – անել բայի ըղձական բայաձև
- 3) *չկամ* – անբարյացակամ, *չկամ* – *կամ* բայի ժխտական խոնարհման բայաձև
- 4) *պասպ* – ծնողի հայրը, *պասպ* – կաթուղիկ եկեղեցու առաջնորդը

8

Աջ շարքի բացատրությունները համապատասխանում են ձախ շարքի բառերից չորսին. լուծման տարբերակներից ո՞րն է ճիշտ:

ա. թեզանիք	1. ապահով, խաղաղ
բ. քուրջ	2. ուշադիր, սևեռուն
գ. անքույթ	3. շորի փեշ
դ. անքթիք	4. հնամաշ զգեստ
ե. քղանցք	

- 1) բ-4, գ-2, դ-1, ե-3
- 2) ա-3, բ-4, գ-2, դ-1
- 3) ա-3, բ-4, գ-1, դ-2
- 4) բ-4, գ-1, դ-2, ե-3

9

Ո՞ր շարքի բոլոր գոյականներն են ենթարկվում ներքին հոլովման:

- 1) փոստատուն, աստվածամայր, մանուկ
- 2) անկյուն, գարուն, որսաշուն
- 3) նուռ, կնքահայր, տուն
- 4) անուն, շարասյուն, լիություն

10

Քանի՞ ածական կա տրված հատվածում:

Բայց շուտով հասակավոր հայրերն ու մայրերը սկսեցին հոգնել, իսկ մյուս մասնակիցները դեռ ուրախ-ուրախ ծիծաղում էին: Քաղցրեղենը բերելու ժամանակ ընթրողների տրամադրությունն այնքան բարձր էր, որ ոչ ոք չնկատեց չքնաղ Աղելիմայի և Պետրոսի՝ միմյանց հետ փոխանակվող քաղցր ժպիտները, զողտրիկ սիրախոսությունները:

- 1) յոթ
- 2) ութ
- 3) վեց
- 4) հինգ

11

Ո՞ր նախադասության մեջ սահմանական եղանակի բայաձև *չկա*:

- 1) Լինել այնպես, որ քայլեր իր հայրենի դաշտերով ու ծաղիկների մեջ գլուխը թաղած՝ իր վերջին շունչը տար:
- 2) Ես ուզում եմ, որ պարապը լցվի լացով, Բայց ոչ թե մոր, այլ մանուկի:
- 3) Նա լինում էր ամենուր և ամենուր արժանանում պատվի ու հարգանքի:
- 4) Եվ մի՞թե այդ վշտիդ համար Չեմ սիրում քեզ այդպես քնքուշ Եվ խոնարհվում քեզ պես համառ, Օ՛, հայրենիք՝ դառն ու անուշ:

12 Ո՞ր շարքի բոլոր բայաձևերն են ապառնի ժամանակով:

- 1) փախչեմ, չտանի, դառնան, խաղալու էի
- 2) տեսանք, զմայլվելու եմ, չեմ կանգնեցնի, արգելեն
- 3) գնալու է, լինի, կհասցնես, չերգեմ
- 4) կարդայինք, մոտեցնեմ, պահանջեք, որոշել է

13 Ո՞ր նախադասության մեջ կապի գործածության սխալ չկա:

- 1) Անհրաժեշտ է, որ բոլորը շատ նրբորեն մոտենան մեր անցյալի նկատմամբ:
- 2) Հարցի լուծումը տվյալ դեպքում տնօրենի հետ է կապված:
- 3) Նա իրեն համար հանգիստ կարդում էր, երբ հարևանը գրգռված ներս խուժեց ու սկսեց գոռոռալ:
- 4) Նրան հանգամանորեն ծանոթացրին իմ դիմումի հետ:

14 Ո՞ր տարբերակում է ընդգծվածը նախադասություն:

- 1) Այգիների մեջ կորած լայնարձակ դաշտը կարծես դրախտ լիներ:
- 2) Նա որոշեց բարձրանալ տուն՝ մի փոքր հանգստանալու:
- 3) Ինքը բժիշկ էր՝ մի փոքրիկ թագավորության տեր, մենք՝ այդ թագավորության բնակիչները:
- 4) Իսկ աղջիկները, գույնզգույն ծաղիկներ հավաքելով, ծաղկեպսակներ էին սարքում:

15 Ընդգծվածներից ո՞րը որոշիչ չէ:

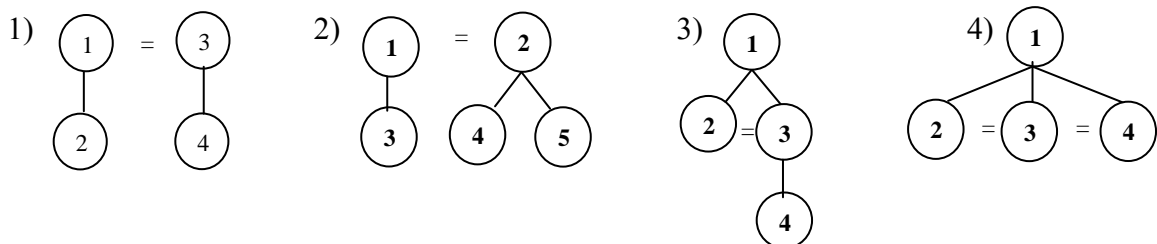
- 1) Նա լուռ ու հանդարտ կանգնել էր արտի եզրին:
- 2) Քո հայրը մեր ժամանակի ճանաչված բանաստեղծներից մեկն է:
- 3) Ես հինգ հազար մղոն հեռացել եմ տնից, միշտ հեռու եմ եղել և միշտ կլինեմ:
- 4) Ես կուզենայի ձեզ համար մի նոր երգ նվագել այս ոսկեփող շեփորով:

16 Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը ստորոգելի:

- 1) Մեզ ասել են, որ պարապմունքը վաղն է լինելու:
- 2) Երեկո է իջել և լուսամբ պարուրել շրջակայքը:
- 3) Մեզ խենթացնողը գարնանային անուշ առավոտն էր:
- 4) Աշուն է, օրերը ցրտում են:

17 Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Ես ասացի, որ նորություն չունեմ, և սկսեցի զննել սենյակը, որ մի շատ աղքատիկ, անզարդ և նույնքան էլ մութ սենյակ էր:

18

Ո՞ր նախադասության մեջ խնդրառության սխալ կա:

- 1) Դատական գործի այդ դրվագով փաստաբանը փորձում էր ցույց տալ իր պաշտպանյալի անմեղությունը:
- 2) Մի՛ անհանգստացիր, ես վարձահատույց կլինեմ քեզանից:
- 3) Պարզվեց, որ ռուսական գիմնագիան իրոք ոչինչ չի տալիս ավարտողներին, բացի «հասունության վկայականից»:
- 4) Հուշ-երեկոյի ժամանակ ներկաները կրկին զմայլվեցին մեծ դերասանի խաղացած դերերի դրվագներով, որոնք անընդհատ հայտնվում էին էկրանին:

19

Անուղղակի խոսքի փոխակերպման ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

Պապը ասաց իր պալատականներին, որ Շապուհը որոշել է իրենց հանգիստ չտալ, և իրենք կանեն այն, ինչ պարտավոր են:

- 1) Պապը ասաց իր պալատականներին.
  - Շապուհը որոշել է ձեզ հանգիստ չտալ, և դուք կանեք այն, ինչ պարտավոր եք:
- 2) Պապը ասաց իր պալատականներին.
  - Շապուհը որոշել է մեզ հանգիստ չտալ, և դուք կանեք այն, ինչ պարտավոր եք:
- 3) Պապը ասաց իր պալատականներին.
  - Շապուհը որոշել է մեզ հանգիստ չտալ, և մենք կանենք այն, ինչ պարտավոր ենք:
- 4) Պապը ասաց իր պալատականներին.
  - Շապուհը որոշել է ձեզ հանգիստ չտալ, և մենք կանենք այն, ինչ պարտավոր ենք:

20

Ո՞ր նախադասության մեջ միջակետ չպիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Իրադարձությունները սկսվեցին հետևյալ կերպ Չարուհի անունով օրիորդի մոտ «խռովարարական թղթեր» հայտնաբերեցին ու նրան ձերբակալեցին:
- 2) Նա որոշել էր թե ինչ ասի տնօրենին երեխաները մեծացել են ընդարձակ բնակարան է պետք թանկարժեք կահկարասի:
- 3) Դպրոցում մեզ վայելչագրության յուրատեսակ ձև էին սովորեցնում և մենք աշակերտներս գրում էինք մանր-մանր տառերով դա ամենևին դուր չէր գալիս հայրիկին:
- 4) Հայաստանը մի շարք մայրաքաղաքներ է ունեցել Դվին Անի Արտաշատ Արմավիր և այլն:

21

Պնդումներից ո՞րը ճիշտ չէ «Հայկ և Բել» վիպերգի վերաբերյալ:

- 1) Հայկը Բելի պատգամավորներին հետ է դարձնում՝ խստությամբ մերժելով Բաբելոնի տիրոջ առաջարկները:
- 2) Կովում, երբ ահաբեկված Բելը հետ է քաշվում և ցանկանում ամուր դիրք գրավել, Հայկը, կռահելով նրա միտքը, նետվում է առաջ, ուժգին արձակում երեքթևյան նետը և սպանում Բելին:
- 3) Երբ Տիտանյան Բելին հաջողվում է ամբողջ երկիրը գրավել, Հայկը, չկամենալով հնազանդվել բռնակալին, իր ամբողջ գերդաստանով հեռանում է Բաբելոնից և բնակություն հաստատում Արարադի երկրում:
- 4) Բելը կեղծ խոսքերով շողոքորթում է Հայկին և նրա հետ իբր բարեկամական կապեր հաստատելու համար խնդրում է նրա քրոջ ձեռքը:

22

Բառերի տեղադրման ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

Երկներ ..... երկներ .....,
 Երկներ և ծովն ծիրանի.
 Երկն ի ծովուն ուներ և
 ..... եղեգնիկ.
 Ընդ եղեգան փող ..... ելաներ,
 Ընդ եղեգան փող ..... ելաներ.
 Եւ ի բոցոյն վազեր ..... պատանեկիկ...

(1. ծուխ, 2. զկարմրիկն, 3. երկիր, 4. խարտեաշ, 5. բոց, 6. երկին)

- 1) 6, 3, 4, 5, 2, 1
- 2) 3, 6, 4, 2, 1, 5
- 3) 6, 3, 2, 1, 5, 4
- 4) 3, 6, 4, 5, 1, 2

23

Բնութագրումներից ո՞րը նշված գրողներից ում է վերաբերում:

ա. Միջնադարյան հայ սոցիալական քնարերգության սկզբնավորողն ու խոշոր ներկայացուցիչն է:	1. Խաչատուր Աբովյան
բ. Միջնադարյան հայ տաղերգության վերջին խոշոր ներկայացուցիչն է:	2. Վարդան Այգեկցի
գ. Սկիզբ է դրել առակավոր ճառի տեսակին:	3. Սայաթ-Նովա
դ. Հայ նոր գրականության հիմնադիրն է:	4. Ֆրիկ

- 1) ա-4, բ-3, գ-2, դ-1
- 2) ա-2, բ-3, գ-4, դ-1
- 3) ա-1, բ-3, գ-2, դ-4
- 4) ա-4, բ-3, գ-1, դ-2

24

Բաֆֆու «Մամվել» պատմավեպի տրված հատվածը ո՞ր հերոսին է վերաբերում:

«Նա չդիպավ աղքատիկ ճաշին, որ բերել էին նրա համար, միայն վեր առեց խեցեղեն ամանը, խմեց ջուրը՝ փոքր-ինչ զովացնելու սրտի տապը: Հետո անցավ, ընկողմանեց յուր հարդյա անկողնի մեջ: Նա դարձյալ շարունակեց նայել անշարժ արձանի վրա: Թավամազ դեմքը արտահայտում էր և՛ զայրույթ, և՛ ապաշավանք: Չայրո՛ւյթ, որ այդպես տմարդի վարվեցավ յուր հետ Արյաց արքան: Ապաշավանք, որ ինքը հարթեց յուր կործանման ճանապարհը»:

- 1) Մամվելին
- 2) Վասակ Մամիկոնյանին
- 3) Ներսես Մեծին
- 4) Արշակ Երկրորդին

25 Ո՞ր ստեղծագործությունից է հետևյալ հատվածը:

«Ծանր ու ճնշող է այդ քաղաքի արտաքին տպավորությունը: Հեռվից դիտողին նա իր տափակ տանիքներով, մերկ փողոցներով պատկերանում է այնպես, որ կարծես մի սոսկալի հրդեհ լափել է բոլորը, ինչ որ կարող է լափել կրակից, և թողել է մի վիթխարի կմախք»:

- 1) Նար-Գոս. «Նեղ օրերից մեկը»
- 2) Ալ. Շիրվանզադե. «Քաոս»
- 3) Հ. Թումանյան. «Գիքոր»
- 4) Դ. Դեմիրճյան. «Ավելորդը»

26 Խոսքերից ո՞րը Հակոբ Պարոնյանի «Մեծապատիվ մուրացկանները» վեպի ո՞ր հերոսինն է:

- ա. «Ամեն մարդ պիտի իմանա վաղը, որ մեծ մարդ մը եկած է Կ. Պոլիս. ազնվախոհ, ազնվասիրտ, լեզվազետ, ուսումնական, դաստիարակյալ, կրթյալ և այլն մեկը, և յուրաքանչյուր կնիկ պիտի ըսե իր երկանը. «Մեր աղջիկը սա Աբիսողոմ աղային տանք»:
- բ. «Թաղականին գործն ալ այսօր լնցուցինք. կիրակի օրը քվեարկությունը պիտի կատարվի, և բոլոր անդամները պատվավոր մարդիկ պիտի ըլլան»:
- գ. «Իմ ձեռքիս տակ ամեն դասե աղջիկ կա. բարձր դասեն, միջին դասեն և ստորին դասեն»:
- դ. «Ձեզիպեսներն կարգվելու են, որ ազգերնուս մեջ հարուստ տղայք շատնան: Աղվոր աղջիկ կը փնտռեք կոր եղեր... և ինչո՞ւ չփնտռեք. ես ալ ձեր տեղն ըլլայի նե ես ալ կը փնտռեի»:

- 1. տիկին Շուշան
- 2. քահանա
- 3. Աբիսողոմ աղա
- 4. Մանուկ աղա

- 1) ա-4, բ-2, գ-3, դ-3
- 2) ա-3, բ-4, գ-1, դ-2
- 3) ա-1, բ-2, գ-3, դ-4
- 4) ա-3, բ-1, գ-4, դ-2

27 Փակագծում տրված բառերի տեղադրման ո՞ր հերթականությունն է ճիշտ:

*Երբ սերն ի յաշխարհ եկաւ, եկաւ իմ սիրտըս .....
Ապա յիմ սրտէս ի դուրս `յերկրրէ յերկիր .....
Եկաւ ի գլուխս ելաւ, ի ըղեղս ելաւ .....
Այիցս արտասուք ուզեց, նա արիւն ի վար .....*

(1. թառեցաւ, 2. վաթեցաւ, 3. բնակեցաւ, 4. թափեցաւ)

- 1) 3, 4, 2, 1
- 2) 3, 4, 1, 2
- 3) 2, 4, 1, 3
- 4) 4, 3, 1, 2

28

Ո՞րն է Եղիշե Չարենցի «Վահագն» պոեմի հիմնական գաղափարը:

- 1) ամայրուպի աստված Վահագնի ուժի և հզորության փառաբանումը
- 2) Գողթան երգիչների բանաստեղծական ձիրքի գովերգումը
- 3) գորշ իրականության մեջ երագող մարդկանց չհասկացված լինելը
- 4) իրական Հայաստանի փոխարեն առասպելական Հայաստան տեսողների դեմ ընդվզումը

29

Թվերի ո՞ր դասավորությունն է արտացոլում նշված ստեղծագործությունների ստեղծման ժամանակային ճիշտ հաջորդականությունը:

1. «Մթնշաղի անուրջներ» (Վ. Տերյան)
2. «Տաղարան» (Ե. Չարենց)
3. «Սարսուռներ» (Գ. Վարուժան)
4. «Երգեր ու վերքեր» (Ավ. Իսահակյան)

- 1) 4, 3, 1, 2
- 2) 4, 1, 3, 2
- 3) 3, 1, 4, 2
- 4) 4, 1, 2, 3

30

Չախ շարքում տրված են տողեր բանաստեղծություններից, աջում՝ հեղինակների անունները: Ո՞ր շարքի բոլոր պատասխաններն են ճիշտ:

ա. Ու թող գա՛, թե կա, ավելի՛ չար բոթ, Մեխվի գոհ-երկրիս անարգված սրտին:	1. Ե. Չարենց
բ. Երթամ մարող ու մարմրող իրիկվա մեջ, Որպես ուրու հալածական, որպես տեսիլ- Տա՛մ պարանոցս կարոտին այն երկնուղեշ Ու օրորվեմ՝ եղերական ու անբասիր...	2. Վ. Տերյան
գ. Տեսան շքեղ մեր ապագան, անընկճելի ազատ ոգին, Հայրենիքի սիրո համար միշտ բարձրացած Թուր-Կայծակին:	3. Հ. Շիրազ
դ. Կուզեի նստել մի քարի վրա, Եվ անվերջ նայել իմ Արարատին, Հարբել հայրենի միրաժով նրա Եվ հավերժ նայել իմ Արարատին:	4. Ավ. Իսահակյան
	5. Հ. Թումանյան

- 1) ա-1, բ-5, գ-3, դ-2
- 2) ա-2, բ-3, գ-4, դ-5
- 3) ա-1, բ-3, գ-4, դ-2
- 4) ա-2, բ-1, գ-4, դ-3

31

Ո՞ր պնդումն է սխալ Շահան Շահնուրի «Նահանջը առանց երգի» վեպի վերաբերյալ:

- 1) Վեպում ազգային ակունքներից նահանջի և հայապահպանության խնդիրներն արծարծված են Պիեր-Նենեթ դրամատիկ սիրավեպին համաձույլ:
- 2) Օտար միջավայրն ու բարքերը չեն ազդում ֆրանսիացի չդարձած Պետրոսի վրա, և նա Նենեթի մահից հետո հայերենով արտասանում է «Հայր մեր»-ը:
- 3) Հեղինակը դիտարկել է Ֆրանսիայում նոր-նոր ձևավորվող հայ գաղութի կյանքը:
- 4) Վեպում պատկերված են օտարության մեջ հայտնված հայ մարդկանց սիրո և բարոյականության խնդիրները:

32

Տրված հատվածում գեղարվեստական պատկերավորման ի՞նչ միջոց է կիրառված:

*Ինչպես մի հեղեղ վեր կենար հանկարծ,
Երկնքի մթնած ամպերից իջներ,
Ինչպես փոթորիկ՝ սաստիկ սրընթաց,
Գյուղից սլացան մի խումբ կտրիճներ:*

- 1) հակադրություն
- 2) անձնավորում
- 3) համեմատություն
- 4) բաղաձայնությ

33

Նախադասություններից քանիստ՞ում բուք պիտի դրվի:

- Երբ քամի է փչում ծիածանը տարրալուծվում է իսկ ջրի փոշին տարածվում մի քանի կիլոմետր և ցած թափվում հորդ անձրևի պես:
- Իմ դիմանկարչիս սովորության համաձայն խոսեցնում եմ որ չձանձրանա չկորցնի ակտիվությունը խոսեցնում եմ իրեն հուզող թեմաների շուրջ:
- Գետը իր ճանապարհին հանդիպելով սանդղավանդի գահավիժում է հարյուր քսան մետր բարձրությունից և գոյանում է մի փրփրահորդ ջրվեժ որի լայնությունը հազար ութ հարյուր մետր է իսկ ջրի անընդմեջ ծախսը մեկ վայրկյանում հավասար է հազար չորս հարյուր խորանարդ մետրի:
- Լիվինգստոն քաղաքում դեռևս զգացվում է ջրվեժի զովություն պարզևող շունչը:

34

Բառերից քանիսի՞ հոգնակի թիվն է սխալ կազմված.

կարմրահերներ, վերջնագիրներ, օրապահներ, խցանահաներ, սպիեր, կողմնացույցեր, մաքսատներ, հետախույզեր, գրաբերներ, հարացույցներ, վիպագրեր, բաղաձայներ:

35

Տրվածներից քանի՞սն են սխալ Հովհաննես Թումանյանի ստեղծագործությունների վերաբերյալ:

- «Թմկաբերդի առումը» պոեմում մահամերձ Թաթուլը կնոջ մատնության մասին իմանում է վերջին պահին, երբ իր գինվորների մեծ մասն արդեն սպանված էր:
- «Գեղը» ստեղծագործության մեջ հեղինակը ներկայացնում է գայլերի մասին պատմություններ, որոնց անմիջական մասնակիցն ու պատմողը հենց ինքն է:
- «Հայրենիքիս հետ» բանաստեղծության մեջ հեղինակը Հայաստանը բնութագրում է «ողբի», «որբի», «գարկված» ու «զրկված» հայրենիք՝ մեր ողբերգության պատճառը համարելով անմիաբանությունը:
- «Անուշ» պոեմում կա «անցվոր ախպոր» կերպարը, որը «աշխարհի կարգն» է հիշեցնում դժբախտ Անուշին, ինչը, սակայն, Անուշը չի ընդունում:

36

Բառերից քանիստ՞ն երկհնչյունի հնչյունափոխություն կա.

թյուրիմացություն, ձնծաղիկ, քնքշասիրտ, քառակուսի, կտցահարել, դրժել, պաշտոնեական, ստուգատես, ատենադպիր, առերևույթ:

37

Տարբերակներից քանիստ՞ն ենթակա ստորադաս նախադասություն կա:

- Ամեն կերպ փորձում էի, որ հանգստացնեի նրան:
- Երևում է՝ դուք ինձ լավ չհասկացաք:
- Վստահ եմ, որ քեզ լավ ապագա է սպասվում:
- Գիտեմ, որ մի օր կմեռնեմ ես էլ:
- Ինքնըստիներքյան հասկանալի էր, որ նա իրեն վեր էր դասում բոլորից:

38

Հոմանիշների քանի՞ տոյակ կարող է կազմվել տրված բառացանկից.

ճամարտակել, երևելի, ջատագովել, գետածի, մեծարել, երկարաբանել, մեծանուն, ասպախումբ, փառաբանել, դատարկախոսել, համբավավոր, վարգաճի:

39

Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնցում ընդգծվածը դերբայական դարձված է:

1. Հին պատմության ուսուցչուհին շատ գոհ էր **այս անցյալ քենայի շուրջ արտասանված** հարուստ ճառից:
2. Եթե **կամաց քայլելով** ես ջուրը մտնում, ուրեմն լողորդ չես:
3. **Հոսանքի արագ փախուստից** մյուս ափը մեզ անսահման հեռու էր թվում:
4. Բայց իմ պապը **տեղում հանգիստ նստողներից** չէր. նա անպայման պետք է մի բան աներ:
5. Նրանք ժամանակին ջանք ու եռանդ չէին խնայել իրենց **ուտելու դեղատոմսերը** նախապատրաստելու համար:
6. Եթե ամռանը ծանծաղուտը խանգարում էր **խոտերի վրա շունչ առնելուն**, ապա մենք տեղափոխվում էինք մյուս ափ:

40

Տրվածներից որո՞նք են պարզ դիմավոր ձևեր.

1. չպետք է մոռանաս,
2. պետք է հասցնի,
3. մի՛ հաշտվիր,
4. չէիր գա,
5. չես հաշտվի,
6. պիտի հեռանաս,
7. չհաշտվես,
8. գալիս է,
9. չէր հասցնի:

41

Նշել այն շարքերի համարները, որոնց բոլոր բառերում ածանցի հնչյունափոխություն կա.

1. գիշատչային, վերնախավ, հատկություն, եղջերավոր
2. համբուրել, թաքստոց, անձկություն, երգչախումբ
3. ուսուցչանոց, կառուցվածք, պատմագիր, գործնական
4. անասնապահ, սառցադաշտ, վերջնական, հայրենադարձ

42

Նշել այն բառակապակցությունների համարները, որոնք դարձվածային իմաստ չունեն.

1. մեկի արևը օրհնել,
2. արևի ձայնն ածել,
3. արևից սևանալ,
4. արևը թեքվել,
5. արևը վկա,
6. արևը սևանալ,
7. արևով երդվել,
8. արևի երես տեսնել,
9. արև բացվել:

43

Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնցում դերբայական սխալ ձևեր կան:

1. Առօրյա դժվարություններից խոսելիս լսելի էր, թե ինչպես են ալիքները խփվում իրենց խոչընդոտող քարերին:
2. Չնայած խեղդող շոգին՝ օրիորդն առանց հովանոցի էր, հերարձակ ու քայլելուց էլ մի տեսակ ծիծաղելիորեն թափահարում էր ձեռքերը:
3. Նա բացեց պատուհանի փեղկը, և ներս խուժեց սթափեցնող սյուրքը՝ բերելով խոնավ հողի բույրը:
4. Փոքրիկին վախացնող շունը անակնկալ դուրս թռավ բնից ու սկսեց հաչել:
5. Երիտասարդը լիովին գրավվեց այդ յուրօրինակ տեսարանով և սկսեց ապշած նայել աղջկան, որը գալիս էր ճիշտ իր կողմը:
6. Ապրելուց քաղցր է մեռնել քեզ համար, Ջգալ, որ դու կաս, և լինել հեռու:

Նշել թվերի այն հերթականությունը, որը համապատասխանում է պարբերությունների տրամաբանական հաջորդականությանը:

1. Անկախության առաջին իսկ օրից վրաց կառավարությունն ու հասարակական կարծիքը սկսեց զարմանք ու գայրույթ արտահայտել, որ Վրաստանի հողի վրա շարունակում է մնալ օտար պետության մի իշխանություն: Հայերին ուղղվում էին աներկդիմի խոսքեր, թե նրանց տեղը Թիֆլիսը չէ, այլ Երևանը: Եվ դա այն պահին, երբ ամեն հաղորդակցություն Երևանի հետ կտրված էր, և Լոռու ու Փամբակի ձորերում թուրքերն ու տեղի մահմեդականները մաքրագործում էին հայկական գյուղերը:
2. Հայաստանում այսպիսին էր դրությունը, իսկ Թիֆլիսում տիրում էր կատարյալ շփոթ: Մայիսի 26-ից հետո հայ-վրացական հարաբերությունները լարվել էին ծայրաստիճան. վրացիները, արբած իրենց անկախությամբ ու գերմանական հովանավորությամբ, թշնամանքով էին նայում «ռուսների փեշից պոկ չեկող» հայերին, որոնք էլ իրենց հերթին վրացիներին համարում էին դավադիր, իրենց բարեկեցությունը հայ ժողովրդի դիակների վրա հաստատող:
3. Այսպես վարվելու հիմքերը գորավոր էին. գարհուրելի էր կյանքը, և անկախությունն այդ օրերին թվում էր հեզմանք: Փաստորեն հայերի ձեռքը մնացել էր մի փոքրիկ հողաշերտ՝ հազիվ 12000 քառ. կիլոմետր, աղքատ ու կիսակործան մի երկիր՝ կծկված ցամաք լեռների մեջ, ծանրաբեռնված գաղթականներով ու որբերով, շրջապատված թշնամիներով, անհաց, անդեղ, անօգնական: Սով ու հիվանդություն, լաց ու թշվառություն, կոտորած ու սարսափ:
4. Հրի ու սրի միջով անցնելով՝ Հայաստանը ձեռք բերեց անկախություն և կոչվեց անկախ կյանքի: Յնծության աղաղակներով ու ծափերով չընդունվեց հանրապետության ծնունդը: Ընդհակառակը, շատերի կողմից այն դիտվում էր անժամանակ ծնունդ: Ոմանք չէին հավատում նրան. «անկախություն» ու «հանրապետություն» բառերը դնում էին չակերտի մեջ:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր *Ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Որոշիչը չի կարող հանդես գալ բառակապակցությամբ:
2. Որոշիչը կարող է հանդես գալ կապական կառույցներով:
3. Որոշիչը կարող է արտահայտվել հարակատար և համակատար դերբայներով:
4. Հետադաս որոշիչը միշտ արտահայտվում է բառակապակցությամբ:
5. Որոշիչը կարող է արտահայտվել գոյականի գործիական հոլովով:
6. Որոշիչը կարող է արտահայտվել անճանական, ցուցական, որոշյալ, անորոշ դերանուններով:

Բ մակարդակ

46

Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Ծառաները, միմ-անց(1) հրմշտելով, փափսու-ով(2) կ-կտուր(3) բառեր փոխանակելով, շփեր-(4) շարժումներով ներսուղուրս էին անում: Մանրու-քի(5) առաջ կանգ էին առնում կա-քեր(6)՝ բերելով կարծես ու-տի(7) եկող ազգականներին՝ կեղծ վշտակ-ության(8) արտահայտությունը դեմքերին: Շուտով ներս մտավ մի մարդ՝ մոտ վա-ուն (9) տարեկան, արհամար-ական(10) ժպիտը դեմքին:

- 1) 1 - յ, 2 - ք, 3 - ց, 4 - ք, 5 - դ, 6 - ն, 7 - դ, 8 - ծ, 9 - քս, 10 - հ
- 2) 1 - ի, 2 - կ, 3 - ծ, 4 - դ, 5 - խ, 6 - ր, 7 - դ, 8 - ց, 9 - ց, 10 - -
- 3) 1 - յ, 2 - ք, 3 - ց, 4 - ք, 5 - դ, 6 - ն, 7 - խ, 8 - ց, 9 - քս, 10 - հ
- 4) 1 - ի, 2 - ք, 3 - ծ, 4 - դ, 5 - խ, 6 - ն, 7 - խ, 8 - ծ, 9 - ց, 10 - -

47

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի (կապակցությունների) բաղադրիչներն են գրվում *անջատ*.

- 1) վաղուց(ի)վեր, երկու(երրորդ), ավար(առնել), տեղի(տալ)
- 2) մեջք(մեջքի), ի(բարօրություն), քար(կոծել), դիցուք(թե)
- 3) Նոր(Ջուղա), թփից(թուփ), ջուր(ծեծել), օրն(ի)բուն
- 4) ի(սրտե), փոքր(ի)շատե, տնից(տուն), մեծ(մասամբ)

48

Տրված բառերից քանիստ՞ն մեկից ավելի հնչյունափոխություն կա.

մրցակցություն, հրակայուն, կարծրանալ, շրթներկ, ծնրադրել, շրջադարձ, մտացրիվ, վշտարեկ, սնամեջ, բռնակցում:

- 1) երկուսում
- 2) հինգում
- 3) չորսում
- 4) երեքում

49

Փակագծերում տրված բառերից կամ բառաձևերից մեկը տվյալ նախադասությանը համապատասխանում է, մյուսը՝ ոչ. ո՞ր շարքի բոլոր պատասխաններն են ճիշտ:

- ա. Մինչև այժմ էլ չեն կարողանում (1. ըմբռնել, 2. ընկրկել) մորս սիրո խորությունը:
- բ. Նրա գերեվարության ու կուրացման մասին վկայությունները մեծ մասամբ վիպական-բանաստեղծական են և չեն կարող (1. հիրավի, 2. հավաստի) ու պատմական լինել:
- գ. Մաստիկ այրող (1. խոյակ, 2. խորշակ) է փչում. կխփի, կխարկի արտ ու արոտ:
- դ. Խավոտ վարագույրները գով էին պահում արձակ սենյակները, երկու (1. պնակ, 2. ընպանակ) սուրճը հանգչում էր փոքրիկ սեղանին:

- 1) ա-2, բ-1, գ-2, դ-2
- 2) ա-2, բ-2, գ-1, դ-1
- 3) ա-1, բ-1, գ-2, դ-1
- 4) ա-1, բ-2, գ-2, դ-2

50

Ո՞ր շարքում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) *եռոտանի* – երեք ոտք ունեցող, *դերձան* – կարի թել
- 2) *դարակազմիկ* – դարաշրջան կազմող, նշանավոր, *մախաթ* – մեծ ասեղ
- 3) *ասպար* – պաշտպանական զենք, *խմաստակ* – խելացի մարդ
- 4) *հոլանի* – մերկ, բաց ուսերով, *հրովարտակ* – թագավորի գրավոր դիմում

51

Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ կա:

- 1) Ֆիզիկական լավ պատրաստականությունը անչափ կարևոր է զինվորի համար:
- 2) Իր վատ արարքի համար նա մեղանշեց ընկերոջ առաջ:
- 3) Ես տեղի տվեցի մորս հորդորներին և այլևս չանհանգստացրի այդ աղջկան:
- 4) Ինչ վերաբերում է կրթաթոշակին, այդ հարցին դեռ կանդիդատանք:

52

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում մեկից ավելի ածանց կա:

- 1) անհաղթելի, առհասարակ, սեթևեթանք, ոսկերչական
- 2) ամենաէական, աղտոտություն, հետմիջօրե, դյուրընթեռնելի
- 3) ընդհատակյա, խոտհարք, առհավատյալ, ընդհանուր
- 4) առժամանակ, համատեղում, անկայուն, խորհրդածություն

53

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրանիշ գոյականներ:

- 1) գորաերթ, սպա, անապատական, տառելի
- 2) հավատարմագիր, ծաղկատուն, կիզակետ, բաժնետոմս
- 3) տոհմածառ, հենասյուն, պատվիրակ, պտուտակ
- 4) հակինթ, դիտորդ, կողմնակից, բաժակ

54

Ո՞ր նախադասության մեջ ներգործական սեռի բայ չկա:

- 1) Շուտով տղան մեծանում է և դառնում հայտնի արհեստավոր:
- 2) Նա լռեց, հառաչեց՝ դեմքը ուղղելով դեպի անորոշ տարածություն:
- 3) Ա՛խ, սինյո՛ր, եթե միջոց ունենայի, կսովորեի թավջութակ նվագել ու կմտնեի երաժշտական խումբ:
- 4) Գործ շատ կար. ծրագրեր էի վաճառում, բեմում տարբեր աշխատանքներ անում:

55

Ո՞ր նախադասության մեջ վերաբերական չկա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Վերջին իրադարձությունները միջնորդ երկրների ջանքերը գուցե վերջ դնեն հակամարտությանը:
- 2) Հենց վերջին զարգացումները այն մասին են վկայում ինչից խուսափում էին բոլորը:
- 3) Երանի նրանց որ հավատում են հաշտ ու խաղաղ ապրող մարդկության գալուն:
- 4) Թող կատակներդ որքան հասկանում ես բոլորովին դրանց ժամանակը չէ:

56

Ընդգծված բառերի ձևաբանական վերլուծության մեջ ո՞ր շարքում սխալ կա:

- **Իբրև** Հիսո՞ւս ես դու **արդյոք** լյառ բարձրանում...
- Հազարավոր **չորացած** ծաղիկներ բուրում էին **խտտի** խրճերի միջից:
- Քո հոգու վրա կա մի վարագույր, **Ո՞վ** ես դու, ո՞վ ես, բնավ **չգիտեմ**:
- Զիչ անց **քամին** սաստկացավ փոթորիկ **դառնալու** չափ...

- 1) **ո՞վ**– հարցական դերանուն, **չգիտեմ** – պակասավոր բայ, ըղձական եղանակ
- 2) **քամին** – հասարակ գոյական, **-ու** հոլովում, **դառնալու** – անորոշ դերբայ
- 3) **իբրև** – նախադիր կապ, **արդյոք** – վերաբերական
- 4) **չորացած** – հարակատար դերբայ, **չեզոք սեռ**, **խտտի** – գոյական, **/ի** հոլովում

57

Ո՞ր նախադասության մեջ ընդգծվածը ժամանակի պարագա չէ:

- 1) Ամպամած այդ **օրից հետո** էլ չեմ բարձրացել բրուտների ճանապարհով:
- 2) **Երբեմն** ինձ հարցնում է իմ տեսած քաղաքների, իմ կարդացած գրքերի մասին:
- 3) **Ջրտուրի** այդ **գիշերներին** լուսինը շողք էր գցում առվի մեջ:
- 4) **Մինչև** գառիվայրի **սկիզբը** ճանապարհն անցնում էր փոթորիկ տափարակով:

58

Ո՞ր նախադասությունն է անդեմ:

- 1) Սարերում այս տարի վաղ ցրտեց:
- 2) Արմենին կանչում են վարչությունից:
- 3) Լռություն կա Կաքավաբերդի գլխին:
- 4) Առարկե՞լ, չհավատա՞լ նրան:

59

Պատասխանների ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բարդ նախադասությունների ստորադաս նախադասությունների պաշտոնները:

1. Երբ ձյուն է գալիս, ես դառնում եմ երագող:	ա. ենթակա
2. Հանկարծ ինձ թվաց, որ իմ շուրջը գտնվող աշխարհը խելագար պարում կործանում է իրեն:	բ. նպատակի պարագա
3. Երագում եմ, որ ոչ մի հայ չլքի իր հայրենիքը:	գ. ժամանակի պարագա
4. Անցած հուշերից հյուսում եմ մանյակ, որ պճեն սիրով պատկերդ տրտում:	դ. ուղիղ խնդիր

- 1) 1-բ, 2-գ, 3-ա, 4-դ
- 2) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ
- 3) 1-ա, 2-դ, 3-բ, 4-գ
- 4) 1-գ, 2-բ, 3-դ, 4-ա

60

Տրված բարդ ստորադասական նախադասություններից ո՞րն է սխալ փոխակերպված պարզի:

- 1) *Հրաժեշտի պահին, որպեսզի թաքցնեն աչքերիս մեջ լճացող արցունքները, նետվեցի մորս գիրկը:*
Հրաժեշտի պահին, աչքերիս մեջ լճացող արցունքները թաքցնելով, նետվեցի մորս գիրկը:
- 2) *Աղջիկը սեղմել էր նրբագիծ շրթունքները, որ թաքցներ դրանց հուզաթաթավ թրթիռը:*
Աղջիկը սեղմել էր նրբագիծ շրթունքները՝ թաքցնելու համար դրանց հուզաթաթավ թրթիռը:
- 3) *Ակամա սկսում ես հաշվել այն տարիները, որ ապրել ես հարազատներից հեռու:*
Ակամա սկսում ես հաշվել հարազատներից հեռու ապրած տարիները:
- 4) *Երբ հին արկղերի մեջ ինչ-որ գիրք էի փնտրում, հանկարծ հայտնաբերեցի կորած թղթապանակը:*
Հին արկղերի մեջ ինչ-որ գիրք փնտրելիս հանկարծ հայտնաբերեցի կորած թղթապանակը:

61

Ո՞ր նախադասության մեջ բացահայտիչից հետո ստորակետ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Իր սիրո երգերում զգացմունքները բնության պատկերներով է զուգորդել նաև սիրո մեծ երգիչը Իսահակյանը հետևելով ժողովրդական երգերի ավանդույթներին:
- 2) Լույս է տեսնում նրա առաջին լուրջ երկը «Ռուզան» պատմական դրաման և *Մորսցան* կեղծանունը շատ արագ հայտնի է դառնում:
- 3) Բանաստեղծի դատեր Նվարդ Թումանյանի գրի առած գրույցներից ենք իմանում որ Թումանյանը շարունակ անդրադարձել է այդ խնդիրներին:
- 4) Հայ դրամատուրգիայի մյուս մեծությունը Շիրվանզադեն էլ է կրել եվրոպական դրամատուրգիայի ազդեցությունը:

62

Ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*... Նրանից առաջ կային աստվածներ՝
Երկրների, սիրո, պտղավորումի,
Ինչպես փոթորկի, նաև... դայրության:*

*Եվ բոլորը՝ մինչևիսկ ստույգ,
Վերջինըս սուտ էր, սուտ ստուգապես.
Աստված կար, սակայն դայրություն չկա՞ր:*

- 1) Լևոն Շանթ, «Հին աստվածներ»
- 2) Դանիել Վարուժան, «Հարճը
- 3) Պարույր Սևակ, «Անլռելի գանգակատուն»
- 4) Պարույր Սևակ, «Եվ այր մի՛ Մաշտոց անուն»

63

Երկտող տներից կազմված բանաստեղծությունը, որում տների երկրորդ տողերը հանգավորվում են առաջին տան տողերի հետ, կոչվում է՝

- 1) տրիոլետ
- 2) գագել
- 3) սոնետ
- 4) հայրեն

64

Միայն արևմտահայերենին բնորոշ քանի՞ բառ կամ բառաձև կա տրված հատվածում:

Աստղերը լուռ կը հային
Մութին մեջ մինչև առտու.
Նման ցավոտ սրտերու,
Ուր թաղված են առանձին...

65

Քանի՞ բառակապակցության մեջ մեծատառի գործածության հետ կապված սխալ կա.

Բուլոնյան Անտառ, Բևեռային աստղ, Բենիլյուքսի Երկրներ, Բյուրականի աստղադիտարան, Նոբելյան Կոմիտե, Թուրքմենչայի պայմանագիր, Թուխմանուկ վանք, Էկվադորի հանրապետություն, Պիպին կարճահասակ, Եվրասիական տնտեսական համագործակցություն:

66

Բառերից քանիսի՞ արմատին կարող է միանալ *-վածք* վերջածանցը և բառ կազմել (առանց երկրորդ ածանցի).

բնագիր, խառնիխուռն, կավաշեն, վերադառնալ, բառակազմիչ, արևայրուք, միակտուր, մենախոսական, կիսափուլ, սրտաբացություն:

67

Նշել նախադասության շարահյուսական վերլուծության սխալ տարբերակների համարները:

Քաղաքը, ուր անցավ իմ ոսկեծամ մանկությունը, հիմա ասլորում է իմ հոգում, շատ հաճախ հուշերիս մեջ մշուշային գծերով ժպտում է ու ինձ տանում դեպի իմ հայրենի բնօրրանը:

1. **իմ** – հատկացուցիչ, **ոսկեծամ** – որոշիչ
2. **մանկությունը** – ուղիղ խնդիր, **մշուշային** – որոշիչ
3. **ժպտում է** – պարզ ստորոգյալ, **ինձ** – հանգման անուղղակի խնդիր
4. **հայրենի** – որոշիչ, **դեպի բնօրրանը** – տեղի պարագա
5. **ուր** – տեղի պարագա, **անցավ** – պարզ ստորոգյալ

68

Նշել այն հատվածների համարները, որոնցում անկանոն բայերը խոնարհման կանոնավոր ձևերից շեղվել են:

1. Ժամանակն այսպես գալիս է, գնում, Եվ տարու վրա ծավլում է տարին...	3. Երկինք չի տեսել թուփն այդ հիրավի, Երկինքն էլ երբեք չի տեսել նրան:
2. Առաջին շողքը խուտուտ է տալիս, Շոշափում նրա շրթունքները փակ:	4. Թեղին անտարբեր ականջ էր դնում Տապաված կաղնու խուլ հառաչանքին:

Նշել թվերը՝ ըստ Միսաք Մեծարենցի «Աքասիաներու շուքին տակ» բանաստեղծության տների ճիշտ հաջորդականության:

1. Աքասիաներ՝ գինով լույսե ու տապե,
Օրորվելով մաքուր շունչ մը կը հևան,
Մինչ կը ձյունե ծաղիկն իրենց հոտևան,
Չոր խոլաբար հովը գրկել կը շտապե:
2. Ու լույսն անոնց՝ անխոս հուրի՜ դյութական,
Հըմայագեղ ու վարսքերով արծաթե,
Շատրրվանին կ'իջնե գուռին մեջ կաթե:
3. Ծաղիկներեն հուշիկ թերթեր կը թափե
Բուրումներով օծուն հովիկն իրիկվան,
Հոգիներուն կ'իջնե երազ մը բուրյան,
Ի՛նչ հեշտին է մըթնշաղն այս սատափե:
4. Ջուրը ցայտքեն ծաղիկ-ծաղիկ կը կաթե.
Վըճիտ, ինչպես լույսն արցունքը մանկան,
Նըվագն անոր կը հեծեծե հեշտական:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր *ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Ինչպես կապերը, այնպես էլ շաղկապները կապակցում են բառեր կամ նախադասություններ:
2. Կապերը չեն կարող ստանալ *ս, ղ* հոդեր:
3. Բացառական հոլովի հետ գործածվող կապերից են *առաջ, դեպի, դուրս, վեր, վերև, հեռու, անկախ, շուտ* և այլն:
4. Միևնույն բառը կարող է լինել և՛ կապ, և՛ շաղկապ՝ նայած կիրառության:
5. Կապերը չեն կարող գործածվել գործիական հոլովով դրված բառի հետ:
6. Կապով ձևավորված կապակցությունը կարող է լինել և՛ բայական, և՛ գոյականական անդամի լրացում: